

Bili smo prvi kad je trebalo

Kao prva organizirana, zakonom utemeljena obrambena postrojba, hrvatska policija prva je stala na branik domovine ratne 1991. godine

Članovi Zajednice udruga hrvatskih branitelja Domovinskog rata policije Republike Hrvatske, kao i članovi njihovih obitelji, njih oko 120, najviše iz Siska, Slavonskog Broda, Požege, Našica, Virovitice i Osijeka 5. rujna posjetili su Vukovar - hrvatski grad heroj kako bi obišli putove obrane i mjesta stradanja Vukovaraca.

Članovi Udruge umirovljenika MUP-a vukovarskih branitelja Domovinskog rata iz Vukovara kao domaćini i organizatori ovoga susreta posjetiteljima su nastojali objektivno prikazati ulogu branitelja, posebice policije u obrani Vukovara. Ovaj događaj koji predstavlja prvorazredno podsjećanje i učenje o povijesti Domovinskog rata na samom izvoru organizira se već treću godinu za redom.

Budući da se o ulozi hrvatske policije u Domovinskom ratu danas u javnosti vrlo malo zna, dužnost nam je i moralna obveza uvijek i iz početka podsjećati na neizmjeran doprinos i ulogu koju je ona imala u obrani Republike Hrvatske. Kao prva organizirana, zakonom utemeljena obrambena postrojba, hrvatska policija prva je stala na branik domovine ratne 1991. godine. Bila je preteča za kasnije stvaranje hrvatskih oružanih snaga, Zbora narodne garde. Stoga smo se i mi ovom događaju vrlo rado odazvali. U društvu 10-ak članova Udruge umirovljenika MUP-a vukovarskih branitelja, načelnika PU vukovarsko-srijemske Josipa Grčanca te ostalih sudionika toga subotnjeg skupa zaputili smo se putovima nezapamćenog ratnog stradanja koje se dogodilo u Vukovaru 1991. godine kako bi se prisjetili i ne baš tako davne nam povijesti - teških dana vukovarske okupacije.

Obilazak vukovarskih spomen obilježja

Obilazak vukovarskih spomen obilježja započeo je u vojarni 204. vukovarske brigade HV-a gdje nas je dočeka domaćin - brigadir Petar Čavar koji je održao prigodnu prezentaciju o sustavu obrane Vukovara 1991. godine. Tom prilikom razgledavali smo zbirku pješačkog naoružanja iz Domovinskog rata koje je korišteno u obrani grada, kao i naoružanje koje su u svojim krvavim pohodima na grad koristili pripadnici JNA i srpske nacionalne manjine. Također su simbolično prikazani srpski logori Stajicevo i Begejci te uvjeti u kojima su u njima zatočeni boravili vukovarski branitelji. U daljnjem obilasku posjetili smo koncentracijski logor Velepromet ispred kojeg je također održana prezentacija o krvavim i tragičnim događajima koji su se ratne 1991. godine dogodili upravo u ovom najvećem koncentracijskom logoru u okupiranom dijelu Hrvatske, kroz koji je prije osamnaest godina prošlo oko 10.000 vukovarskih branitelja i civila. Uslijed strašnih zlostavljanja i mučenja ubijeno je više od 700 logoraša. Za ovaj logor podnijeto je oko 300 kaznenih prijava Državnom Odvjetništvu, ali na žalost do danas niti jedna optužnica nije podignuta. Obišli smo i Spomen dom Ovčaru te Spomen obilježje 260 poginulih hrvatskih branitelja na Ovčari. Ova spomen-obilježja podignuta su u čast braniteljima i civilima, mahom ranjenicima koje su nakon okupacije grada, JNA i srpske paravojne postrojbe odveli iz bolnice te ih mučki pogubili 20. studenog 1991. U rujnu i listopadu 1996. godine iz masovne grobnice na Ovčari eshumirano je, a potom i identificirano 200 osoba. Najstarija žrtva koja je ubijena i zakopana na Ovčari imala je 76 godina, a najmlađa šesnaest.

Traga se za još jednom masovnom grobnicom u kojoj bi trebalo biti 60-ak osoba.

Nakon Ovčare obišli smo Memorijalno groblje žrtava Domovinskog rata Vukovar, Vodotoranj, Bolnicu (spomen

U vojarni 204. vukovarske brigade HV-a

Na Memorijalnom groblju žrtava Domovinskog rata Vukovar

sobu ranjenih), spomenik Blage Zadre na Trpinjskoj cesti te u Borovu Spomenik 12 poginulih redarstvenika. Tom prilikom načelnik PU vukovarsko-srijemske Josip Grčanac, nakon što je pozdravio u ime MUP-a RH kao i u svoje osobno sve nazočne, održao je prezentaciju o krvavim događajima koji su se 2. svibnja 1991. godine dogodili u Borovu Selu kada su pripadnici srpske nacionalne manjine u zasjedi ubili 12, a ranili više od 20 hrvatskih redarstvenika, uslijed akcije spašavanja dvojice zatočenih hrvatskih policajaca.

Kako bi odali počast žrtvi Vukovara u Domovinskom ratu, u spomen na više od 1.600 poginulih hrvatskih branitelja i civila te nekoliko stotina onih koji se još uvijek vode na popisu zatočenih i nestalih, a trag im se gubi upravo u ratnom Vukovaru, predstavnici udruga te ostali sudionici skupa, tiho i dostojanstveno položili su vijence i zapalili svijeće kod spomen obilježja žrtvama Domovinskog rata. Nakon obilaska Spomen križa na Dunavu, za sve sudionike organizirana je sv. Misa u Župnoj crkvi Sv. Filipa i Jakova.

Vukovarski junaci

Budući da nas je zanimalo kako danas, 18 godine nakon ratne kalvarije koju su prošli, žive vukovarski junaci, danas umirovljeni ratni policajci, hrvatski branitelji, dan ranije uputili smo se u prostorije njihove udruge koja danas okuplja 140 članova. Hrvatski ratnici, ponosni umirovljeni hrvatski branitelji policajci - Vlado Iljić, Darko Ivanović- Baljak, Ante Ljubić, Zvonimir Radoš, Mato Dudić, Rafo Alandžak i Mato Džigumović podijelili su s nama svoja sjećanja na ratne dane, svoje dojmove o životu u poslijeratnom Vukovaru ali i o svome djelovanju u udruzi koje su danas svi aktivni članovi.

O radu udruge

Tom prilikom predsjednik udruge Vlado Iljić koji ovu dužnost obnaša već drugu godinu za redom, upoznao nas je s radom udruge, njezinim ciljevima, dosadašnjim ostvarenjima te planovima za budućnost. Prema njegovim riječima udruga je osnovana 4. siječnja 2000. godine, a osim 140 aktivnih članova ima i svoje počasne te pridružene članove.

- Glavni ciljevi naše udruge su održavanje sjećanja i čuvanje ugleda, časti i slave poginulih i nestalih sudionika Domovinskog rata, svekolika skrb za hrvatske ratne vojne invalide i branitelje Domovinskog rata, promoviranje uloge i značaja dragovoljaca Domovinskog rata, suradnja s drugim udrugama iz Domovinskog rata, pružanje pomoći u ostvarivanju zakonskih prava i interesa te kulturna i športsko- rekreativna aktivnost naših članova, pojasnio nam je predsjednik Iljić. Osim navedene braniteljske skrbi, udruga kroz Povjerenstvo za dokumentaciju prikuplja podatke o hrvatskim braniteljima koji su u sastavu policijskih snaga branili Vukovar, kao i dokumentaciju, saznanja vezana za ratne zločine. Na čelu Povjerenstva nalazi se Stipo Pole, legendarni ratni načelnik PU Vukovar koji je sa svojim ratnim kolegama Matom Dudićem, Zvonimirom Radošem, Šimom Đanićem i Željkom Đukićem u proljeće 2008. izdao knjigu „Jake snage MUP-a - policija u obrani Vukovara 1991“. Budući da je knjiga dobila niz

Plaketa - Književno-publicistička nagrada Udruge branitelja Podravke

pozitivnih kritika i postala vrlo traženo gradivo, priprema se i njezino drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, otkrio nam je tajnik udruge Zvonimir Radoš.

- Kako bismo upotpunili konačnu sliku o ulozi policije u obrani Vukovara, pripremamo drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje u koje bismo, između ostalih, unijeli detalje vezane za civilnu narodnu zaštitu, koja je također sudjelovala u obrani grada. Također planiramo nadopuniti knjigu s još više detalja o policijskim službenicima koji su branili Vukovar, a došli su iz drugih PU-a, ponajviše iz Slavonskog Broda, Varaždina, Čakovca, Zaboka, Zagreba, a bilo ih je više od sedam stotina, kazuje nam tajnik druze Zvonimir Radoš.

Uspješno realiziraju niz projekata

Da članovi udruge ni danas ne miruju, dokazuje i niz drugih hvalevrijednih projekata koje oni uspješno realiziraju. Tako već tradicionalno svake godine, 18. studenoga povodom obilježavanja Dana sjećanja na žrtvu Vukovara, stotinjak članova udruge kao redari - dogovoljci osiguravaju ovaj događaj u suradnji s lokalnom samoupravom i drugim udrugama proisteklim iz Domovinskog rata. Također osiguravaju i druge skupove, utakmice te javna okupljanja za potrebe lokalne samouprave, udruga proisteklih iz Domovinskog rata ili pak športskih klubova, kazuje nam Mato Dudić, predsjednik Povjerenstva za osiguranje - redarske službe.

Ponosni su i na dva tradicionalna memorijalna turnira u streljaštvu koja organiziraju u suradnji s PU vukovarsko-srijemskom u sjećanje na pogibiju 12 redarstvenika u Borovu Selu, te povodom obilježavanja Dana policije. Tom prilikom Ministarstvo unutarnjih poslova natjecateljima sponzorira pehare i medalje.

- Zamisao je bila da svaki natjecatelj puca za jednog našeg poginulog policajca. Na kraju natjecanja svi su pobjednici bez obzira na rezultate. Svaki natjecatelj simbolično dobiva zlatnu medalju na kojoj je ispisano ime i prezime poginulog policajca za kojeg se natjecao, dakle - 12 policajaca i 12 zlatnih medalja. Zamisao je bila izvorno naša, ali su nas počele kopirati i neke druge udruge u županiji, što im mi naravno ne zamjeramo, vedro su zaključili naši sugovornici.

Osnovali streljački klub

Svojom upornošću, uz financijsku pomoć grada osnovali su i streljački klub, u kojem odmjeravaju svoje snage u športskim streljačkim vještinama i to isključivo pucanjem iz zračne puške.

- Ishodovali smo od grada jedan zapušteni podrumski prostor koji je bio u jako lošem stanju, ali smo ga našim radom doveli u funkciju. Također smo Fondu za obnovu i razvoj Grada kandidirali svoj program za izgradnju streljane za vatreno oružje, kazuje nam predsjednik Iljkić. U udruzi se nadaju da će njihov prijedlog biti prihvaćen jer je samoodrživ, budući da ima puno zainteresiranih za streljanu tim više jer mnoge streljačke udruge i lovačka društva s ovih prostora gravitiraju upravo gradu Vukovaru.

- Inače, svi naši članovi imaju prigodu svakodnevno dolaziti u prostorije udruge i preko Središnjeg odbora inicirati šire sastanke i iznositi svoje problema. Osim toga, svi članovi udruge se najmanje dva puta godišnje okupljaju i iznose svoje primjedbe, kazuje nam Iljkić te dodaje kako im je jako bitna dobrovoljnost u radu članova, jer u udruzi sve funkcionira na dobrovoljnoj bazi, s čime su do sada jako zadovoljni.

Vlado Iljkić, predsjednik udruge

Budno prate razvoj suvremene hrvatske policije

Kao i u ratu, tako i u miru, naši kolege - ratni heroji danas su ostali skromni ljudi i veliki domoljubi. Uglavnom su zadovoljni kako danas država skrbi za hrvatske branitelje.

- Skrb i briga o hrvatskim braniteljima je odraz ukupnog stanja ekonomske moći države i tako bi to trebalo i prihvatiti, a uvijek može biti bolje, smatra predsjednik Iljkić.

Iako u mirovini, redovito se informiraju o aktualnostima, budno prate razvoj hrvatske suvremene policije koju ocjenjuju

najvišim ocjenama, a posebno na područjima praćenja svjetskih tehnika te obrazovanja svojih pripadnika. Također su jako zadovoljni stanjem sigurnosti u vukovarsko-srijemskoj županiji, za koju kažu da je zasigurno jedna od najsigurnijih u Hrvatskoj.

Teško je živjeti bez povjerenja

A kako je danas živjeti u Vukovaru, 18 godina nakon rata i svih strahota koje su njemu prošli znaju najbolje oni sami. Tako predsjednik Ilkić kaže da je u Vukovaru danas teško živjeti bez povjerenja, koje je ovdje potpuno srušeno.

- Suživot je jako težak posebice jer imamo osjećaj, ističe, da se većina stanovnika srpske nacionalnosti nije iskreno pokajala za sve ono što se ovdje dogodilo nakon okupacije grada. O tome jasno govori i njihova šutnja vezana za pronalaženje naših nestalih i poginulih osoba. O svemu onome što se uistinu događalo u Vukovaru nakon okupacije znaju ponajbolje oni koji su ostali živjeti u gradu, a u njemu žive i danas. Upravo se oni moraju više potruditi, pomoći nam u pronalaženju naših poginulih i nestalih. Mišljenja sam da je nakon 18 godina to fer od njih tražiti. Bio bi to zasigurno veliki doprinos normalizaciji života na ovim prostorima, zaključuje Ilkić.

Tom prilikom predsjednik je uputio i poruku mladim hrvatskim policajcima.

- Današnja Hrvatska opterećena je mnogim kaznenim djelima i neriješenim ratnim zločinima. Mišljenja sam da naši mladi policajci samo edukacijom i poštenjem, a nadasve svojom stručnošću mogu odgovoriti na sve zahtjeve i izazove koji se stavljaju pred njih. Stoga sami moraju raditi na svom stručnom obrazovanju i usavršavanju, a ne čekati da ih netko na to natjera. Novci ne mogu biti adekvatna nagrada za sve ono što se od njih očekuje.

Do dana današnjeg dobivamo samo šutnju

S Ilkićem se slaže i Darko Ivanović - Baljak, predsjednik Nadzornog odbora udruge. Najviše ga pogađa što Srbi koji žive u Vukovaru, a znaju gdje su grobovi nestalih i ubijenih, svoja saznanja o zločinu mogu prijaviti i anonimno, ali do dana današnjega od njih dobivaju samo šutnju. Također smatra da su se građani srpske nacionalnosti previše uvukli u sve sfere gradskog života, mahom se zapošljavaju u Vukovaru, dok za naše mlade Vukovance nema posla. Također je veliki problem suživota i podjela škola i vrtića na srpske i hrvatske, što opet dovodi do podjele djece već od malih nogu, kazuje nam Darko. Inače, kao pripadnik legendarne 204. vukovarske brigade Darko je sudjelovao u obrani Vukovara na Trpinjskoj cesti. Po izlasku iz srpskog koncentracijskog logora Stajićevo, priključuje se specijalnoj policiji u Vinkovcima s kojom prolazi sva hrvatska bojišta - Medak, Maslenica, Bljesak, Oluja... I danas redovito prati tokove razvoja hrvatske moderne policije. Smatra da policajcima treba dati veće ovlasti kod uporabe vatrenog oružja, upravo zbog trenda porasta kriminaliteta, kako u svijetu tako i kod nas.

Spomenik Blagi Zadri

Zadovoljan građanin i ponosan hrvatski branitelj

S Darkom se slaže i Rafo Alandžak, član Središnjeg odbora udruge. U policiju je pristupio u ožujku 1991. godine. Sudjelovao je u svim akcijama vukovarske policije, a prva je bila u Borovu Selu krvavog 2. svibnja 1991. godine. Do pada Vukovara 18. studenog 1991. godine bio je na borbenom položaju Mitnica, nakon čega je 9 mjeseci proveo u srpskom koncentracijskom logoru Sremska Mitrovica i na suđenju na vojnom sudu u Beogradu, gdje je zajedno sa skupinom kolega, hrvatskih branitelja i policajaca, nakon strašnih tortura, psihičkog i fizičkog maltretiranja koje su prošli osuđen na smrtnu kaznu u odsutnosti. Danas je zadovoljan građanin i ponosan hrvatski branitelj policajac. Ima svoju egzistenciju, ali za mlade ovdje nema perspektive i na tome bi se trebalo ozbiljno poraditi, zaključuje g. Alandžak.

Tražimo istinu o našim nestalim i ubijenim

I Mato Dudić, bivši predsjednik udruge, danas predsjednik Povjerenstva za osiguranje - redarske službe, prisjetio se svoga ratnog puta. U policiji se zaposlio 5. kolovoza 1990. Nakon dvomjesečnog tečaja koji je prošao u Zagreba sa svojim kolegama, teoretsko znanje koje je tamo stekao morao je gotovo preko noći, u hodu, pretočiti u praksu. Prvo vatreno krštenje imao je u Dvoru na Uni kod Petrinje krajem kolovoza 1990. kada je ranjen prvi hrvatski policajac. Početkom listopada petrinjsko bojište Mato je zamijenio onim vukovarskim, i to u naselju Mitnica. Nakon okupacije Vukovara zatočen je u logoru Sremska Mitrovica gdje je dugih devet mjeseci dijelio neizvjesnu sudbinu s ostalim zarobljenim vukovarskim braniteljima i civilima. Svoja gorka svjedočanstva o tim teškim danima zarobljenštva, kao jedan od suautora opisao je u knjizi „Jake snage MUP-a - policija u obrani Vukovara 1991“. Iako prije rata nije živio u Vukovaru, među prvim se s obitelji vratio u grad za koji je 1991. godine bio spreman dati i svoj mladi život. Danas je ponosni otac četvoro djece. Kao jedan od rijetkih Hrvata živi u naselju Petrova Gora, gdje većinsko stanovništvo čini srpska nacionalna manjina.

Članovi udruge (s lijeva na desno): Mato Džigumović, Ante Ljubić, Mato Dudić, Vlado Iljkić, Rafo Alandžak, Zvonimir Radoš, Darko Ivanović-Baljak

Kao i ostali naši sugovornici slaže se da u Vukovaru danas nema povjerenja između Hrvata i Srba.

- Sve dok pripadnici srpske nacionalne manjine u Vukovaru ne prihvate ovu državu u cijelosti, dakle ne samo sa svojim pravima, nego i obvezama, ovdje će suživot biti težak. Sve što od njih tražimo jest istina o našim nestalim i poubijanim, kazuje nam Mato.

Kršćanski je oprostiti

Prvi predsjednik udruge, danas član Središnjeg odbora, Mato Džigumović smatra da je kršćanski oprostiti, ali se nikada ne smije zaboraviti sve ono što smo prošli u Domovinskom ratu, za vid naše djece i napaćene hrvatske države, kazuje Mato. Danas se osjeća jako sigurno u svome voljenom poslijeratnom Vukovaru. Smatra da je stanje sigurnosti u ovoj županiji na vrlo visokoj razini. Dodaje da su incidenti na nacionalnoj osnovi prava rijetkost. Inače je u policiju pristupio na poziv svoga pokojnog prijatelja i ratnog kolege,

legendarnog Blage Zadre. Do 2. studenog 1991. bio je na položaju u prigradskom naselju Lužac. Nakon pada toga dijela odlazi na punkt u blizini vukovarske bolnice. U noći, 15. studenog sa svojih sedamnaest kolega suboraca kreće u proboj. Nakon četrdesettosatnog pakla koji su prolazili na tome putu spasenja, svi su živi stigli u Nuštar, a potom i Vinkovce. Umirovljen je 1996. godine.

Dopredsjednik udruge Ante Ljubić, po izlasku iz JNA koju je služio u Sloveniji, slijedeći primjer svoga starijeg brata koji je već tada bio pripadnik pričuvnog sastava policije, u ožujku 1991. godine zaposlio se u policiju. Tada je imao 20 godina. U ratu je izgubio tri ujaka, djeda i brata koji je poginuo u Tigrovima, nakon što je saznao da su mu brat i otac zarobljeni i odvedeni u logor Sremska Mitrovica. Od Ante je bio stariji samo jednu godinu. Nakon devet mjeseci zatočeništva Ante je razmijenjen u posljednjoj razmjeni „svi za sve“ u Nemetinu u kolovozu 1992. godine. Danas svoj mir pronalazi u hobijima kojima se bavi. Tako svoje umirovljeničke dane rado provodi u svome voćnjaku, koji s ljubavlju obrađuje u obližnjem vukovarskom selu Sotin.

U obrani grada sudjelovalo preko 700 policajaca

Vukovarski policajci koji su tih dana rata, rame uz rame branili ovaj grad, osim čvrste volje i čistog srca koje je kucalo za Lijepu našu, u ono vrijeme imali su vrlo malo. Policija u Vukovaru, 1991. godine bila je znatno osiromašena u ljudstvu i materijalno. Danonoćno se radilo u vrlo teškim uvjetima kako bi se profesionalno obavila dvostruka zadaća koju je policija imala u to vrijeme - prvo je morala obavljati svoju temeljnu zadaću - zaštititi građane i imovinu, a isto tako užurbano se pripremati za moguće ratne eskalacije koje su prijetile Vukovaru, pa tako i ostalom dijelu Republike Hrvatske.

Od 2. svibnja 1991. pa do kraja otpora agresoru, 18. studenog iste godine u obrani Vukovara sudjelovalo je preko 700 policajaca. Od toga broja poginuo je ukupno 81 policajac, a njih 14 još se uvijek vodi na popisu nestalih osoba. Ranjeno je preko 100 policijskih službenika, a još toliko ih je završilo u srpskim koncentracijskim logorima. Njih 80-ak spas je pronašlo u probouju, nakon što su donijeli odluku da neće živi u ruke krvnika. Na žalost, mnogi su na tom putu spasenja izgubili svoje živote. I ove brojke još jednom potvrđuju da se policajci u Vukovaru nisu štedjeli već su časno odigrali svoju ulogu, ponosno ali sa sjetom u glasu kazuje nam tajnik udruge Zvonimir Radoš. Kao već iskusni policijski inspektor g. Radoš je 1991. godine obnašao funkciju šefa odsjeka klasičnog kriminaliteta u PU Vinkovci sve do 25. lipnja iste godine kada prihvata mjesto načelnika operative u novoformiranoj PU Vukovar. O ratnoj policiji ispričao nam je sljedeće.

Hrabro i ponosno stali na prve crte bojišnice

- Vukovarska policija kao policijska postaja u sklopu PU Vinkovci, nakon prvih višestranačkih izbora uključila se vrlo profesionalno u osiguranje stranačkih skupova. Pobjeda višestranačja i formiranje Hrvatskog Državnog Sabora dočekano je s oduševljenjem i neskrivenim simpatijama barem u redovima policijskih službenika Hrvata. Nakon formiranja Hrvatskog Sabora 30. svibnja 1990., policijska postaja Vukovar je i formalno stala u obranu Republike Hrvatske. U

Josip Grčanac, načelnik PU vukovarsko-srijemske

to vrijeme neposluh srpskog stanovništva prema hrvatskim institucijama bio je na vrhuncu, što je dodatno otežavalo rad policijskih službenika. Naime, već i ranije, naoružani do zuba od strane JNA, pripadnici srpske nacionalne manjine u mnogim okolnim selima vukovarske općine u kojima su činili većinsko stanovništvo započeli su svoju glasovitu "balvan revoluciju", blokirajući prometnice i magistrale. Neovlašteno zaustavljanje i zadržavanje, pljačke, prijetnje, otmice, premlaćivanje i na koncu ubojstva nesrpskog stanovništva od strane srpskih lokalnih i pridošlih terorista postali su vukovarska svakodnevica. Građani su svakodnevno prijavljivali mnoštvo kaznenih djela koja je policija uredno obrađivala i procesuirala. Nakon krvavih događaja u Borovu Selu, 2. svibnja 1991. kada su pripadnici srpske nacionalne manjine u zasjedi ubili 12, a ranili više od 20 hrvatskih policajaca koji su sudjelovali u akciji spašavanja dvojice svojih zarobljenih kolega, policajci srpske nacionalnosti počeli su masovno napuštati policiju, gotovo preko noći. Još krajem 1990. i početkom 1991. godine u policijske redove pristupio je veći broj mladih hrvatskih policajaca koji su sva pravila policijske struke morali svladati što kvalitetnije u što kraćem roku. Kao iskusniji i stariji kolege u hodu smo ih učili policijskom poslu. Njihovo domoljublje i čvrsta volja bili su dodatni vjetar u leđa zbog kojeg su ustrajali, te hrabro i ponosno stali na prve crte bojišnice. Nakon tragičnih događaja u Borovu Selu Hrvati su postali jedinstveni, svjesni da je rat neizbježan i da je pred vratima. I danas kada se prisjetim tih vremena, jasno osjećam taj domoljubni naboj koji je vladao među našim braniteljima!, kazuje nam tajnik Radoš.

Formiranje PU Vukovar

PU Vukovar je nastala odlukom ministra unutarnjih poslova g. Ivana Vekića 25. lipnja 1991. godine kao strateški cilj i priprema policije na očigledni ratni ustroj koji je prijetio svakim idućim danom. U tu svrhu poslao je iskusnog višeg inspektora g. Đuricu Franju koji je formirao PU i predložio ministru kadrovsku popunu. Osim toga, u ispomoć je poslao postrojbu specijalne policije iz Slavonskog Broda koja je u to vrijeme slovila kao naša elitna specijalna jedinica već prekaljena u ratnim djelovanjima u obrani suvereniteta Hrvatske na sisačkom području. Dakle, PU Vukovar nastala je baš u pravo vrijeme, uspjela se organizirati za ratno djelovanje. Uspješno je obranila grad od prvih udara kao jedina zakonski utemeljena i organizirana obrana u to vrijeme, zaključuje Radoš.

Kao ispomoć vukovarskoj policiji raspoređeno je oko 60 mladih policajaca, jedna grupa nakon donošenja Božićnog Ustava 1990., a druga grupa u lipnju 1991. Važno je reći da je na vukovarskom području ratovalo preko 700 policajaca iz varaždinske, međimurske, krapinske i zagrebačke policije. U početku ratnih operacija na Vukovar cjelokupni sastav policije bio je na prvim crtama obrane sve do formiranja hrvatske vojske u rujnu mjesecu kroz Zbor narodne garde na čelu s brigadirom Milom Dedakovićem. U kasnijoj fazi vukovarski policajci su prepuštali pojedine točke obrane pripadnicima ZNG-a a drugi dio njih se bavio prikupljanjem informacija o aktivnosti neprijatelja i o općem stanju sigurnosti u okupiranom području.

Ratni put načelnika Grčanca

O ulozi branitelja, a posebno policije u obrani Vukovara razgovarali smo i s Josipom Grčancem, načelnikom PU vukovarsko-srijemske, kojeg smo zatekli u društvu njegovih prijatelja i ratnih kolega, umirovljenih policajaca s kojima je proveo cijeli ovaj subotnji dan uz prisjećanje na dane vukovarske okupacije. Načelnik Grčanac u policiji se zapošljava u srpnju 1991. godine iz razloga što nacionalni sastav vukovarske policije u to vrijeme nije odražavao stvarnu etničku kartu vukovarskog područja, budući da je bilo najviše zaposlenih djelatnika srpske nacionalnosti koji su činili 70% od ukupnog broja zaposlenih. Stoga se ukazala potreba da se taj omjer na neki način izbalansira. U skladu s time već u kolovozu 1990. u policiju se primaju mladi kadrovi i počinju se educirati kako za temeljni policijski posao, tako i za neizbježne ratne obrambene zadaće. Tadašnji ministar unutarnjih poslova Ivan Vekić 25. srpnja 1991. godine imenuje ga za pomoćnika načelnika PU Vukovar. Od toga dana pa sve do pada Vukovara aktivno je uključen u organiziranje obrane na području tadašnje policijske uprave Vukovar. U noći 17. studenog 1991. nakon sloma obrane grada, odlazi u proboj zajedno sa još tristotinjak svojih suboraca, od kojih je svjetlo dana u Vinkovcima ugledalo samo njih 80-ak preživjelih.

Veliko povjerenje u policiju

Tom prilikom načelnik Grčanac je istaknuo kako su građani u ratnom Vukovaru imali jako veliko povjerenje u policiju, kako u samim počecima dok je policija bila jedina po zakonu utemeljena obrambena snaga, tako i kasnije kada su vukovarski policajci držali prve crte bojišnice zajedno sa tim istim građanima. U takvim okolnostima stvarala su se prijateljstva, povjerenje u policiju bilo je najveće, ističe, upravo ratne 1991. godine. Mišljenja je da građani i danas u ovim mirnodopskim uvjetima imaju veliko povjerenje u policiju jer građani nikada neće zaboraviti učešće policije u Domovinskom ratu. Također je svojim kolegama vukovarskim braniteljima policajcima poručio da budu ponosni na sve ono što su dali za obranu Vukovara i cijele Hrvatske, jer je upravo to ono najviše što su tome trenutku i mogli dati.

- Izrazito me veseli što je ovaj događaj u Vukovaru popratio velik broj ljudi, mahom aktivnih i umirovljenih policajaca branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, što pokazuje da oni u sebi imaju dušu koju policajac i treba imati!, zaključio je načelnik Grčanac.

Marija ŽUŽUL
Snimio Ivica LAJTNER